

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAPSZOMBAT, 1931. AUGUSZTUS 22
TIMISOARA-TEMESVAR, VII. ÉVF. 187. SZ.FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE D.

Bethlen István

magyar miniszterelnök lemondása nemcsak Magyarország belpolitikájának, hanem kétségtelenül az egész világ közvéleményének hosszú esztendőkre visszamenőleg a legnagyobb szenzációt képezi. Ez természetes, mert ő az egyetlen államférfi, aki tíz évet meghaladó időn tartotta pozícióját olyan viszonyok közepette, melyek száz más politikus kétségtelen bukását okozták volna. Bethlen volt az, aki a vörös uralmat követett fehér kienegések közepette felül tudott emelkedni az izzó szenvedélyek magasra csapkodó hullámain és a nyugodtság és mérséklet bölcsességével ki tudta egyenlíteni a kiegyenlíthetetlennek tűnő ellentéteket is. Támadták balról és támadták jobbról, de ő ezen támadások közepette is sziklaszilárdan állott helyén. Nem ingott meg pozíciója egy pillanatra sem, mert volt programja. Nem pártot alakított előbb, hogy aztán kitaláljon ennek a pártnak megfelelő programot, hanem céltudatos, a jövőt szem előtt tartó, de a jelenről meg nem feledkező programja köré csoportosította Magyarországot konstruktív elemi. Ez a program és ezen programhoz való következetes ragaszkodás volt hatalmának titka. És ez titka annak is, hogy államférfiúi tehetségét elismerték mindenkor a külföldön és ezt nem tagadják meg tőle most sem, amikor hatalma tetőpontján lemondott a kormányzás vezetéséről. A külföldnek meg is van erre minden oka. Azokban az időkben, amikor a közhangulat elkeseredettsége nagyon könnyen ragadott nemcsak egyes embereket, hanem tekintélyes csoportokat is kalandos vállalkozásokba, Bethlen személye állott őrt. Nemzetközi bonyodalmakat ő akadályozott meg és az ő műve, hogy Magyarország és az európai államok között ma barátságosnak nevezhető atmoszféra uralkodik. A diplomáciai kifogástalan viszony megvan az utóállamokkal is Trianon minden keserűsége ellenére. Ha a külföld elsősorban külpolitikai koncepcióját kénytelen elismerni, úgy saját hazája ezeken felül belpolitikai és közgazdasági elveinek realitását fogja honorálni. Látszólag tehát semmi oka nem volt a visszavonulásra. Hogy mégis megtörtént, ennek okai felől a közvélemény egyelőre találgatásokra van utalva. Legvalószínűbb feltevés az, hogy tíz esztendő alatt kormányása szekerén sok olyan hallaszt gyülemlett össze, amelyet ő el nem távolíthatott. Ezt a munkát másnak kell vállalnia. A designált miniszterelnök tagja volt az előző kormányának, tehát irányváltás nem lesz. És Bethlen sem a mult politikusa, hanem a jelek szerint a jövő embere is.

Jobb napok virradnak az országra a pénzügyminiszter szerint, mert újabb öt milliárd lei forgótöke kerül a piacra és további intézkedések kizárnak minden rázkódtatást

Argetoianu pénzügyminiszter Románia pénzügyi helyzetéről, az őszi parlamenti ülés munkájáról nagy jelentőséggel bíró nyilatkozatot tett. A pénzügyminiszter minden szavából — a mai általános európai krízis ellenére — optimista hangulat érezhető. A legközelebbi napokban — mondotta — négy milliárd leiel gazdagodik a pénzpiac. A kormány a Nemzeti Bank és a bank szindikátus közreműködésével kibocsátja azokat a kötvényeket, amelyek révén mobilizálja a nagyipari vállalatoknak az egyes bankoknál levő tartozását. Ezek a kötvények új vérkeringést hoznak a pénzpiacra. Azonkívül a stabilizációs kölcsönből még az előző kormány bizonyos összegeket blokkolt. Tekintettel arra, hogy a stabilizáció minden körülmények között biztosított, ezeket

a blokkolt összegeket is a piac rendelkezésére bocsátjuk. Tehát ezzel együtt mintegy öt milliárd lei új forgótöke kerül a piacra, ami hamarosan érezteti jótékony hatását.

— Kijelentéseim felelősségének tudatában közölhetem, hogy a lei a nemzetközi pénzügyi krízis ellenére Európa egyik legjobban megalapozott valutája, amelynek stabilitása teljesen nyugodt és szilárd alapon nyugszik. Az átmeneti krízis semmiféle különös jelentőséggel és kihatással nem bír.

A Nemzeti Bank érfedezete a kötelező 35 százalék helyett ma már harminyolc százalék és egyre növekedőben van, nem szólva arról, hogy megfelelő devizakészlettel is rendelkezik és módjában áll, ha erre szükség

mutatkoznék, az ország pénzpiacának a legteljesebb mértékben rendelkezésére állani. Tehát román pénzügyi krízisről szó sem lehet.

— Ami az őszi parlamenti ülést szaktól illeti — folytatta Argetoianu — már elkészítettem a törvényjavaslataimmal. Végérvényesen elhatároztam a szeszmonopólium bevezetését és erre vonatkozó javaslatomat már kinyomattam és az illetékeseknek hozzászólás végett elküldöttem. Minden józan és helytálló javaslatot magamévá teszek. Elkészül az egyenes és jövedelmi adó reformja is. Ezen a téren az általános hajának engedve

Egyetlen színikerületbe tömörülnek a Bánság és Erdély magyaroklakta városai

A Magyar Párt szinügyi bizottsága tegnap délben a Magyar Házban Ungár Adolf dr. elnöke alatt ülést tartott. Ungár rámutatott arra, hogy temesvári kezdeményezésre a mult esztendőben az országos Magyar Párt központja olyan értelmű határozatot hozott, hogy a romániai nagy városokban egy szinikeresület működik, mert csakis így lehet életképes a színjátszás. Hosszabb vita után a szinügyi bizottság egyhangulag kimondta, hogy ennek a határozatnak a megvalósítását óhajtja annál is inkább, mert az aradi magyarság részéről szintén hasonló kívánságot tolmácsoltak. A szinügyi bizottság elhatározta, hogy azon az értekezleten, amelyet Grosorean Kornél dr. főpolgármester ma délre a városházára összehívott és amelyen a magyarság kulturális egyesületeinek képviselői is részt vesznek, annak az óhajának ad kifejezést, hogy a temesvári színházat annak a magyar színigazgatónak adják, aki a kolozsvári, nagyváradi és aradi színházakat is megkapja. Ezt a határozatát közli a Magyar Párt kolozsvári központja-

val, ezenkívül a párt aradi és nagyváradi tagozataival. A szinügyi bizottság ezenkívül érintkezésbe lép Janovics dr. kolozsvári színigazgatóval, akivel azt az óhaját közli, hogy Fekete Mihályt mint kiváló rendezőt és színészt, megfelelően foglalkoztassa társulatánál. Ugyancsak azt a kívánságot is kifejezi a szinügyi bizottság, hogy Szendrey Mihály, aki harminc éve volt színigazgató, szintén elhelyezkedjék a nagyegyes társulatnál.

A lugosi magyarságot szintén foglalkoztatja a magyar színjátszás ügye. A lugosi színházat eddig Vigh Ernő és Ferenczy Gyula dr. pályázták meg. A Magyar Párt lugosi tagozata a Polgári Klubbal együtt azon a véleményen van, hogy Lugos, Oravica és Resica magyarsága leghelyesebben teszi, ha Temesvárral és Araddal együttesen jár el. Azt a megoldási lehetőséget, hogy Kolozsvárnak, Temesvárnak, Aradnak és Nagyváradnak közös szinikeresület legyen, Lugoson örömmel fogadták és hajlandók ahhoz csatlakozni.

bevezetjük a fix adóztatás rendszerét, amely több évre szól és így az államot is megkíméli az évenkénti felesleges munkától, amely az adókiegészítéssel jár.

— Legfőbb gondunkat azonban az 1932 évre szóló állami költségvetés előkészítése képezi. Nemcsak szavakban, hanem a gyakorlatban is érvényre juttatjuk a takarékoság elvét. Áldozatokat követelünk és kérünk az ország lakosságától, ugyanakkor tudatában vagyunk annak is, hogy az ország lakossága ismerni kívánja, hogy miért van ezeken az áldozatokra szükség.

A költségvetésünkhöz az ország összlakosságának hozzájárulását kérjük és azt kellő időben ismeri majd meg az ország. Már a legközelebb érdemleges formában látunk a költségvetés előkészítéséhez. Szent a meggyőződésem, hogy az országra pénzügyi intézkedéseink révén jobb napok virradnak.

Két bánsági község szomorú iskolatörténete, mely élénk színekben mutatja, hogy miként lehet a magyar gyermekeket elütni az anyanyelvükön való tanulás jogától

Partos temesmegyei község magyar iskolaköteles gyermekei immár négy esztendő óta nem tanulhatnak az anyanyelvükön. A partosi állami elemi iskolában az impériumváltozástól kezdve volt magyar tagozat, négy esztendő előtt azonban megszüntették azt azzal az ürüggyel, hogy nincsen megfelelő számú magyar tanuló. Ezt pedig úgy érték el, hogy önkényes névellenzés alapján egy sereg gyermekekre, akik nem is tudnak máskeppen beszélni, csak magyarul, ráfogták, hogy nem magyar nemzetiségűek. A partosi magyar gyerekeket mind a román tagozatba kényszerítették. Partos magyar lakossága ismételtelen fordult a tanfelügyelőséghez és magához a közoktatásügyi miniszterhez is és kérte a magyar tagozat visszaállítását.

Hiába volt azonban minden kérelem és hiába terjesztették föl a magyar anyanyelvű iskolaköteles gyermekek jegyzékét is, amelyben igazolták, hogy negyvenen felül van a magyar tanköteles száma, holott a törvény csak huszat kíván meg, az egyszer bezárt magyar tagozat az állami iskolában nem nyílt meg újra.

Tavaly aztán megoldás kínálkozott arra, hogy a partosi magyar gyermekek mégis tanulhatnak anyanyelvükön. Arról volt ugyanis szó, hogy a Topolyán működő katolikus magyar felekezeti iskolát áthelyezik Partosra. A topolyai iskolát a Karácsonyi-uradalom tartja fenn és azt az uradalom gazdasági eselégeinek és rizstelepi munkásainak gyermekei látogatják. Az uradalom különböző gazdasági okokból és azért is, mivel az iskolaépületre szüksége van, az iskolát Partosra kívánta áthelyezni. A két község között mindössze három kilométernyi a távolság és a Karácsonyi-uradalom hajlandó volt arra is, hogy az iskolagyermeküket Topolyáról naponta kocsin szállítja át Partosra.

A topolyai iskolaköteles gyermekek száma alig éri el a felét a partosi magyar iskolaköteles gyermekeknek és így ez az iskolaáthelyezés a partosi magyarság részére is igen előnyösnek mutatkozott.

A partosi római katolikus egyházközség, amelynek kegyura a Karácsonyi-uradalom, szívesen fogadta ezt a tervet és lelkesedett érte a Magyar Párt partosi tagozata is. Ezek örömmel karolták föl az eszmét és az uradalommal együtt megtették a szükséges lépéseket a terv megvalósítására. Közben egyik hónap mult a másik után, elmúlt a nyár nagy része és az iskolaáthelyezés ügyében nem történt semmi döntés. Ujabb sürgetésre aztán

most kiderült, hogy a szép terv a vízbe esett és a partosi magyar gyermekek anyanyelvük helyett továbbra is románul kénytelenek az elemi iskolában tanulni.

Ugyanis a püspöki iroda nem fogadta kedvezően a tervet és ellene nyilatkozott. Még ennél is kedvezőtlenebb színekben befolyásolja az áthelyezést az a körülmény, hogy a Karácsonyi-uradalomban jelenleg a hitelező Temesvári Első Takarékpénztár megbízásából egy román nemzetiségű gondnok ül, aki minden ügyben teljhatalmulag intézkedik. Ez a gondnok kijelentette, hogy a topolyai katolikus magyar felekezeti iskolát, amelyet az uradalom tart fenn, nem engedi áthelyezni Partosra. Az okot nem mondta meg. A költségek aligha jö-

hetnek számításba, mert az iskola fentartása Partoson a nagyobb tanulólétszám következtében még kevesebbe kerülne, mint Topolyán.

Az igazi ok azonban minden valószínűség szerint az, hogy a partosi magyar gyermekek semmi körülmények között se jussanak magyar tanításhoz. Külömben is jelek vannak arra, hogy az uradalom gondnoka azzal a tervvel foglalkozik, hogy a topolyai magyar iskolát megszünteti.

Az ok az lesz, hogy az iskolának nincsen elég tanítványa. Nem fogják a fölös számot testileg agyonütni, hanem a bevált módszer alapján egyszerűen kijelentik majd rólok, hogy nem magyarok.

Ilyen szomorú iskolatörténete van Partosnak és Topolyának.

A halálba menekült gyógyíthatlan idegbaja miatt egy temesvári postafisztviselő

Tegnap a déli órákban tragikus öngyilkosság történt a gyárvárosi Tigris-utca 15 számú házban, ahol Vass Anna negyven éves postafisztviselő felakasztotta magát. A szerencsétlen asszony már hosszú idő óta súlyos idegbajban szenvedett és ezért néhány héttel ezelőtt szabadságolták. Azóta Vass Anna valósággal buskomor volt. A szomszédokkal nem érintkezett, hanem órákon keresztül az ablaknál állott és gondolataiba elmélyedve, merev arccal a járókelőket figyelte. Vass Anna még szabadságoltatása előtt

több ízben panaszkodott a szomszédasszonyoknak és kijelentette, hogy súlyos szenvedései elől a halálba menekül. Végzetes szándékát tegnap délelben, férje távollétében hajtott végre és mire tettét felfedezték, már halott volt. Az öngyilkosságról értesítették Bontila János dr. hatósági orvost, akinek intézkedésére a holttestet a gyárvárosi temető halottsházába szállították. A tragikus véget ért asszony halálát férje Vass József nyugalmazott postafisztviselő gyászolja.

Venizelos tegnapi és mai romániai látogatása Görögországnak a kisántánthoz való közeledését jelenti

Venizelos görög miniszterelnök programszerűen tegnap délelben az orient expressszel Brassóba érkezett. Az állomáson Jorga miniszterelnök, Argetoianu pénzügyminiszter és Ghica hereg külügyminiszter várták. Az állomásról Venizelos és román kísérete végigkocsizott Brassón, ezt követően intím ebéd volt és azon folytatták a megbeszéléseket. Venizelos délután különvonaton Szi najába utazott, ahol a kormány többi tagjai fogadta, hat órákor kihallgatáson jelent meg az uralkodónál, este pedig a kormány tagjaival tárgyalt. Politikai, de főleg diplomáciai körökben nagy érdeklődéssel kísérik

Venizelos romániai látogatását. Ezek a körök ama nézetüknek adnak kifejezést, hogy ez alkalommal kiszélesítik a döntőbírási és barátságai szerződést, amelyet Románia és Görögország még 1928-ban Genfben kötött. Olyan vélemények is vannak, hogy Venizelos mostani látogatása Görögország közeledését jelenti a kisántánthoz. Görögország egyelőre nem csatlakoznék a kisántánthoz, hanem rokonszenvvel kísérik a kisántánt államok bizonyos akcióit. Bizonyos, hogy Venizelos látogatása nagy jelentőséggel bír és a Balkán blokk megalakulása felé jelent kezdeményező lépést.

Lelőtte a korcsmárost, mert neki tulajdonította, hogy elvesztette földjét

A Versec melletti Nagygréda községben veres gyilkosság történt. A gyilkos Tapavec Illés, az áldozat pedig Angyelic Miklós korcsmáros. Néhány év előtt a jugo-

szláv kormány parcellázta a község határában fekvő Csávossy-pusztát és abból néhány holdat Tapavec Illés is kapott. Tapavec, akit mindenki igazgága embernek ismert, nem művelte

földjét, hanem azt bérbe adta, egész nap a korcsmában ült és mindenki belekötött. A hatóságok végre megunták izgágaskodását, elvették földjét, őt magát pedig eltávolították a községből. Tapavec néhány nap előtt újból feltűnt Nagygrédán, ahol folytatta iszákos életmódját és mindenki elmondta, hogy bosszút fog állani Angyelic Miklóson, akit földjének elvesztéseért okolt. Vasárnap este, amikor a korcsmáros családjá körében ült, Tapavec az utcáról az ablakon keresztül a szobába lőtt. A golyó a korcsmáros fejébe hatolt és azonnali halált okozott. Tapavecnak sikerült elmenekülni és az erdőben bujdosik.

A feketeszesz ügyébe egyre többen keverednek bele

Az aradi ügyészségen teljes aprátussal folyik a nyomozás a feketeszesz ügyekben. Moldovan Szilviusz dr. az ujonnan kirendelt vizsgálóbíró tegnap Varga Antal nagyváradi szeszgyári igazgatót hallgatta ki. Varga Máriaöldön volt tanító, utóbb bornagykereskedővé avansált és tekintélyes vagyont szerzett. Máriaöldön elnöke volt az önszegélyző egyesületnek, amely éppen azért, mert tulságosan nagy hiteleket vett igénybe, pénzügyi zavarokba került. Az önszegélyző egyesület bukása után Nagyváradra került, ahol csakhamar igazgató lett az egyik szeszgyárban. Varga Antalt a vizsgálóbíró Grósz Mór és Weiszberger Mór likörgyárosokkal szembesítette. A szembesítés izgalmas volt. Varga tagadta, mintha a szeszüzelmekben a legsekélyebb része is volna. Moldovan Szilviusz dr. vizsgálóbíró Vargát nem tartóztatta le, ellenben közölte vele, hogy lakóhelyét ne hagyja el s egy intézze ügyeit, hogy bármikor rendelkezésre állhasson. A feketeszesz ügy egyre bonyolultabb lesz és újabb meglepetéseket tartogat.

Három feleség is kevés volt és ezért ki akarta egészíteni háremét

A szerémségi Jarak községben Mitropolics Rada jó módú földműves évek előtt közös háztartásra lépett Jovanovics Zsuzsánnával. Boldogságukat csak az zavarta, hogy a várt gyermekáldás elmaradt. Mitropolics erre vadházastársa beleegyezésével egy második asszonyt vett a házhöz, majd amikor ennek sem született gyermeke, még egy harmadikat is. A három asszonynak külön-külön szobája volt, ámde azért egymással egyetértésben éltek. Mitropolics Rada most közölte három feleségével, hogy a hárembe egy negyedik asszonyt hoz. A három asszony ebbe nem akart beleegyezni és civakodni kezdtek, majd közös erővel rátámadtak Mitropolicsra és verni kezdték. A szorongatott férfi erre kést ragadott és maga körül vagdalkozott. A kés súlyosan megsebesítette Jovanovics Zsuzsánnát, aki vértől borítva összeesett, mire a másik két feleség sivalkodva a csendőrségre szaladt. A csendőrség Mitropolics Radát letartóztatta.

BUTOR modern kivitelben olcsón és jól csak **SCHUSTER FERENC** butorgyárban kapható
Timisoara, Erzsébetváros, Koronau. 14. Telefon 11-91.

Bethlen lemondása után sem a belpolitikában, sem a külpolitikában nem lesz változás, csak a gazdaságpolitikai téren

A magyarországi kormányválság elintézése céljára Magyarországon, hanem a külföldön is nagy érdeklődéssel tekintenek. A külföldi sajtó egyöntetűen megállapítja, hogy minden esetleges külpolitikai ellentét ellenére is, Bethlen István igen rokonszenves egyéniség volt, akit jelleme és képessége magasra az átlagállamférfiak fölé emelt. A lapok úgy Magyarországon, mint pedig külföldön, mérlegelés tárgyává teszik, vajjon Károlyi Gyula kormányalakítása sikerrel fog-e járni.

Károlyi Gyula gróf dezinált miniszterelnök egyelőre még nem közölte Horthy Miklós kormányzóval, hogy a megbízást elfogadja-e vagy sem. Több mint valószínű azonban, hogy a megbízatást vállalja és a kormányt megalakítja.

Erre vall az a körülmény is, hogy már érintkezésbe lépett egyes politikusokkal, akikkel a kormány megalakítása ügyében tárgyalt. A tegnapi Szent István ünnep miatt a tárgyalások azonban vonatottak voltak. Döntés éppen ezért szombatnál előbb aligha várható.

Az egységes párt értekezletet tartott, amelyen kimondta, hogy sajnálattal fogadja Bethlen Istvánnak a kormányról való lemondását és továbbra is ragaszkodik hozzá. Tegnap délután az ünnepi körmenet után a párt Pesthy Pál elnök és Rubinek István alelnök vezetése alatt tíz képviselőből és két felsőházi tagból álló küldöttséget menesztett Bethlen Istvánhoz. A küldöttség háromnegyed órán keresztül időzött Bethlen István gróf miniszterelnöknél, akit törhetetlen szeretetéről biztosított. Egyben arra kérte, hogy másítsa meg szándékát és vegyen részt az új kormányban, mint külügyminiszter.

Bethlen István válaszában kijelentette, hogy Károlyi Gyula kormányát tettel és tanáccsal a legmesszebbmenő módon mindenkor támogatni fogja, azonban aktív politikai működést nem akar kifejtetni.

Az egységes párt érdekében is mindent megtesz, azonban a politikától vissza akar vonulni. Annak a hitének adott kifejezést, hogy Károlyi kormányának könnyebb dolga lesz, ha ő távol áll tőle. Károlyi majd könnyebben áthidalhatja azokat az ellentéteket, amelyek a kormányt a párton kívüli képviselőktől és az ellenzektől elválasztják. Amikor a küldöttség a miniszterelnöki palotából eltávozott, Pesthy Pál az újságírók előtt kijelentette, hogy a kormány lemondása sem belpolitikai, sem külpolitikai téren nem jelent változást. Legfeljebb gazdaságpolitikai téren várható némi változás.

Károlyi Gyula gróf tegnap délután egymásután tárgyalt Walff Lajos volt külügyminiszterrel, Zsitvay Tibor igazságügyminiszterrel, Pesthy Pállal, az egységes párt elnökével és Wekerle Sándor pénzügyminiszterrel. Estefelé felkereste Bethlen István, akivel

hosszas tanácskozott.

A különböző kombinációk között csak egy tény van eddig és az, hogy Gömbös Gyula honvédelmi miniszter az új kormányban is megtartja tárcáját. Való-

Anglia barátsága változatlan marad Magyarország iránt

Egyes lapok olyan híreket közöltek, hogy Franciaország csakis politikai feltételek mellett adta meg a kölcsönt és ez volt közvetett oka a Bethlen-kormány lemondásának. Jólétesült helyen ezt a hírt a leghatározottabb formában megcáfolták.

Az angol sajtó rokonszenvesen ír a lemondott kormányról és megállapítja, hogy Bethlen visszavonulásának oka nagyrészt megrongált egészségi állapotára vezethető vissza.

A lemondott kormány Magyarország gazdasági és pénzügyi helyzetét rendezte és az új kormány minden kockázat nél-

színűnek tartják, hogy a kultusz és közoktatásügyi miniszteriumhoz esatolják a népjóléti miniszteriumot és az egyesített miniszteriumok élére Ernst Sándor kerül.

kül veheti át az ország kormányzását. A Bethlen-kormány lemondása nem befolyásolja az angoloknak a magyarokkal szemben érzett barátságát.

A Berliner Tageblatt szerint Franciaország garanciákat követelt dunavölgyi politikájára vonatkozólag és Bethlen ezeket a garanciákat nem tudta kellő mértékben megadni. Ezért inkább távozott. Más német lapok azt írják, hogy a franciák a magyar kormánytól azt követelték, hogy hajoljon jobban Franciaország felé és legyen engedékenyebb a kisántanttal szemben. Bethlen erre nem volt hajlandó és inkább lemondott.

Befejeződött a temesvári postások nyelvvizsgálója, mely a negyvenhárom kisebbségi jelöltre nézve kielégítő eredménnyel járt

Megírta a Déli Hírlap, hogy Temesvárott a kisebbségi postásoknak újabb nyelvvizsgálóra kellett kiállniuk. A vizsga napokon keresztül folyt és tegnap ért véget. A vizsgáztató bizottság vezetői Antonia de postagazgató és Golombovici Viktor belvárosi postafőnök voltak. Összesen negyvenhárom kisebbségi postás vizsgázott ezúttal. A vizsgálat írásbeli és szóbeli részből állt. Az írásbeli vizsga során a vizsgázóknak valamely feladott témáról – leginkább a posta körébe vágó dolgokról – kellett feladatot készíteni. A szóbeli vizsgán a jelölteknek először román szövegeket kellett olvas-

nok, majd saját szavaikkal szabadon elmondaniuk. Ezenkívül olvastak román szöveget kellett magyarra fordítani, vagy pedig magyar szöveget románra. A vizsgáztató bizottság a jelöltekhez különböző kérdéseket intézett, amelyek foglalkozásukkal kapcsolatos dolgokra vonatkoznak és amelyekre feleletük kellett. A vizsga eredménye Antonia de postagazgató kijelentése szerint kielégítő. A vizsgálatról jelentést tesznek Bukarestbe és az eredményt csak a jelentésnek a vezérigazgatóság által történt jóváhagyása után hirdetik ki.

Boleantu volt prefektus állítólag a Bocu kormányzóságának kiutalt összegek miatt lett öngyilkos

Boleantu Valér dr. volt temesvári prefektus tragikus tette fölött nem tértek napirendre és azokat az okokat kutatják, amelyek az öngyilkossághoz vezették. Bizonyos, hogy idegfejszültségéhez nagyban hozzájárult az az eljárás, amelyet Bocu Szever volt kormányzó ellen indítottak a kormányzóság pénzügyi elszámolásából kifolyólag. Ez az eljárás Boleantu Valért is érintette, hiszen prefektusi minőségében a kormányzóság támogatására nagyobb összeget utalt ki. Ezen összegek közül 180.000 lei visszafizetését kérték az illetékes hatóságok, ezenkívül azonban más a tragikus végű prefektus által kiutalt összegek kiutalásának a jogossága is vizsgálat tárgyát képezte. Boleantu Valér dr., aki a tisztesség és becsület mintaképe volt, hogy a gyanúnak még az árnyékát is elhá-

ritsa magától, az összegeket addig is, amíg a helyzet tisztázást nyer, letétbe akarta helyezni. Ezért utazott Ali bunára apórához és Versecen lakó testvérehez. Ugyáztatik a pénz képtelen volt rokonsága előteremtani. Boleantu Valér dr. idegei felmondták a szolgálatot, becsületes éneje nem bírta a harcot és egy önkivéleti pilátnatban végzett magával. Boleantu Valér dr. holttestét tegnap délelőtt Versecen Oprea Traján főesperes beszentelte, azután autóra tették a koporsót és Dettára szállították, ahová tegnap délután megérkezett. Dettán nagy tömeg várta a volt prefektus koporsóját. Temetése ma délelőtt Dettán megy végbe és azon a temesmegyei prefektura, a nemzeti parasztpárt és mindazok a temesvári intézmények, amelyeknek Boleantu Valér dr. tagja volt, képviseltetik magukat

Dalosünnep keretében tartotta évi közgyűlését a stájerlakvidéki német daloszövetség

Stájerlak vasárnap bensőséges dalosünnep színhelye volt. A bányászati német dalosok szövetségének stájerlakvidéki csoportja tartotta meg évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen résztvett Russ János nyugalmazott gyertyamosi iskolaigazgató, szövetségi elnök is, aki jelenleg Stájerlaknyaralón üdül. Ollinger János csoportelnök meleg szavakkal üdvözölte Russ Jánost és kiemelte a dalkultúra terén szerzett elévülhetetlen érdemeit. A nagy tetszéssel fogadott üdvözlő beszéd után Russ megható hangon mondott köszönetet az ünneplésért. A közgyűlés keretében a különböző jelentések tudomásul vétele után Ollinger János elnök Spewak Ferdinánd és Hupke Viktor dalosoknak, akik a stájerlaki német dalárdának már évtizedek óta buzgó és jelenleg is működő tagjai, szép beszéd kíséretében díszoklevelet nyújtott át. A tisztujítás során a közgyűlés Ollinger János nyaralóteleptulajdonost elnökké és Frank János vendégloást alelnökké választotta meg. A közgyűlés résztvevői azután a római katolikus templomba vonultak, ahol ünnepélyes nagymise keretében felszentelték a stájerlaki dalárdának Nickmann Róza, Nickmann főerdőmérnök neje által adományozott új zászlószalagját. A közönség azután fölvonult Stájerlaknyaralóra, ahol a gyári zenekar hangjai mellett népünnepély kezdődött. Este öt énekkereszenádót adott Russ János daloszövetségi elnök tiszteletére és szép érekekkel gyönyörködtette

Három felebbezés érkezett az új városi tisztviselők kinevezése ellen

A város ideiglenes bizottsága két hét előtt töltötte be a város különböző hivatalaiban üresedésben volt tizenhet állást. Ugyanakkor eszközölték az új és több régi tisztviselő szolgálati beosztását is. Az ez ellen való felebbezés lehetőségének határideje augusztus 23-án jár le. A bányászati revíziós bizottságnál a kinevezések ellen két felebbezés futott be. Az egyiket Gaberdean György volt liceumi tanár, a másikat Tutannco Miklós nyújtotta be. Mindketten azzal érvelnek, hogy az új tisztviselők kinevezésénél formahiba történt. Szerintük ugyanis a városnak nem volt joga a háromszázötvenhét pályázó közül hatvannyolcat kiválasztani, akiket képesítő vizsgára bocsátott, hanem valamennyi pályázót le kellett volna vizsgáztatni és a vizsgaeredmény alapján kellett volna közülük a kinevezésre alkalmasakat kiválasztani. Egy harmadik felebbezés, amelyet Lupan Aurél volt tanár nyújtott be, a városhoz érkezett. Lupan Aurél kifogásolja, hogy egyetemi képzettsége ellenére sem nevezte őt ki a város, holott számos olyan van az új tisztviselők között, akiknek a képzettsége sokkal alacsonyabb az övénel. Augusztus 23. után a város ez a felebbezést az esetleg még érkező továbbiakkal átteszi a revíziós bizottságnak, amely az összes felebbezéseket egyszerre fogja tárgyalni.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVAROS, SZENTGYÖRGY-
TÉR 4. SZÁM.

Telefon:

2-52, este 9 után 10 és 2-42.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bánati Nyomda R.T.
nyomása.

Tanulhatunk tőlük

Ku-Hung Ming, a jeles kínai író,
aki pompas megügyeio, viagosan
látó szellem kor yvet jelentett meg
angolul a kínai nép szelleméről.
Ebben a rendkívül vonzó, lelekkel
teljes munkában finoman elemzi
azt a különbséget, mely a kínai
embert a fehéről elválasztja. Azt
mondja, hogy minálunk, nem az
Agy, hanem a Kéz tisztelete él.
Lindberghet, az egyszerű soffört
diadalmenetben vitték végig az
európai városokban, de egyetlen
szót sem irtak repülőgépeinek szer-
kesztőjéről, holott a mérnök mun-
kája győzelmeskedett. A lóverse-
nycken a lovat ünneplik és nem
annak nevelőjét, a zokét is alig
említik meg. Kínában huszonöt
évszázada az értelmi és erkölcsi
képeségeket fejlesztik az embe-
rekben, nem pedig a vad testi erőt,
mely a harchoz és kegyetlenkedés-
hez vezet.

— Nálunk — írja — nincs szük-
ség testi erőre, hogy megoltalmaz-
zuk magunkat, mert a törvény vé-
delmez meg mindenkit, annak en-
gedelmeskedni tartozunk. A gon-
osztévők ivadékait évszázadokon
át kiirtották, hogy megtisztítsák
a fajt, sőt a gonosztévők szüleit is
megölték, mert rosszul nevelték
gyermeküket. A martalócot, a
zsoldoskatonát gyilkosnak, megve-
tendő sehonnainak tekintették.

A kínai udvarias. Micsoda az
igazi udvariaság mivoltja? Az,
hogy számba vegye mások érzéseit.
Ennélfogva a kínai azért udvarias,
mert érzelmi életet él és ismeri
mások érzéseit. Épp ezért nem is
kedveli az elvont tudományokat, a
számant, logikát és metafizikát,
hiszen ezekben nincs a szívnek
semmiféle szava. Inkább a becsü-
let, a kötelesség erkölcsi követel-
ményeivel foglalkozik, de ezeket a
francia forradalom óta Európa a
háttérbe szorította s minden nép-
nek kezébe nyomta az érdek ko-
dexét. Megvetjük az emberben la-
kozó egyéni értékeket s bálványoz-
zuk a csöcseléket. A mennyiséget
tiszteljük, nem a milyenséget.

ISKOLAIDÉNYRE!

Egyenruhaszövedetek, vatta-
paplanok, matracok, zefírek,
vásznaok stb. a legolcsóbb
áron

DÉNES ÉS POLLÁK

Gyárvaros. — Plók: Belv., Merczy-u.

Kóró Pál heti krónikája

Jó olvasóm, megbocsáss: ma
krónikámban nincs mosoly,
nem tudok ma írni könnyen,
mert keserű az én könnyem
s a tintámba belefoly.

Összeomlás, földindulás,
van köröttünk s pusztulás,
romba dől, mit építettünk,
zokogunk ma: kik neveltünk,
énünk ma: jajdulás.

A családok léte fölött
hajálbarang hangja döng,
akármerre is ha nézünk,
nincs számunkra másik révünk,
csakis a csőd, csak a tönk

Hej, szomorú ez az élet,
csupa sirás, csupa jaj,
kipusztult már minden öröm,
csak öröm van minden körön
s anyyi a gond, mint a raj.

Ott tartunk már, hogy az ember
nem tud élni emberül,
nem esuda, ha oly sok akad,
kínk kedve már megszakad
s az életből menekül.

— Szent István ünnepe. Budapest
tegnap a hagyományos fényvel ülték
meg Szent István napját. Már a kora
reggeli órákban rengeteg nép hemzse-
get: a budai várban. Félkilenckor a
kormányzó és a kormány tagjai be-
vonultak a koronázó templomba, aho-
S e r e d i Jusztin hercegprimate
mondotta a nagymisét. Azután követ-
kezett az ünnepi körmenet, amelyen
Szent István jobbját körülhordozták.
A körmenet után a koronázó tem-
plomban Te Deum volt. Temesvárot
is valamennyi katolikus templomban
ünnepe nagymise volt.

— A jugoszláv evangélikus püspö-
beiktatása. A Jugoszláviában él-
evangelikusok — mint megirtuk —
külön egyházmegyét alakítottak és
püspöknek P o p p Fülöp dr. zágrábi
evangelikus lelkész választottak meg.
Az új püspök beiktatása szeptember
21-én lesz és azon a szomszédos álla-
mok evangélikus egyházai is képvisel-
tetik magukat.

— Az új mehalai román lelkész be-
iktatása. A mehalai görög keleti egy-
házközség P o p o v i c i Virgil ta-
nárt választotta meg a P l a v o s i n
Janos halálával megüresedett lelkési
tisztségre. Az aradi szentszék a vá-
lasztást megerősítette és az új lelkész
T i u e r a Patrik dr. főesperes nagy
papi segédlettel a jövő hónapban be-
iktatja.

— A Magyar Párt elnöke a fő-
polgármesternél. Ambrózy An-
dór báró az Országos Magyar Párt
bánsági tagozatának elnöke tegnap
deben V u t h e t i c h Andre dr. a
városi ideiglenes bizottság magyar
tagjának kíséretében tisztelgő látó-
gatást tett G r o f s o r e a n Kornél
dr. főpolgármesternél.

— A pótvizsgák terminusa. A köz-
oktatásügyi miniszter rendeletileg a
pótvizsgák idejét szeptember 4-5, a
magánvizsgálatok napját pedig szept-
ember 6-18 között állapította meg.

— Anyakönyvi hírek. Születtek:
Szücs József, Auer Alajos, Lux Anna
és Nikolets Danica. Meghaltak: Nót-
hum Ferenc 18, Bugariu Terentiu 63
és Vueskovics Emilia 81 éves, Ká-
poszta Rozália 2, Józsa Erzsébet 9 és
Petrescu Pozília 3 hónapos korában.

Pisztoly durrán, kötél feszül,
csobban folyón játszi hab,
méreg ürül, vonat gördül. —
s mindannyiszor nyomor-körből
kiszalad egy f... ..

És a lapok ren-
ok, anyagi gon-
mind egyforma
meghalt, mert a lába alól
kiesuszott már a talaj.

Kereskedő, vállalkozó,
iparúzó, ur, paraszt,
tőkés, bankos banktevő,
magánzó és tisztviselő —
mire! haláltól vár vigaszt.

Új, készülő sirok elé
odaállok s kiáltom:
életed az Isten adta,
viseld tehát s gond miatta,
ne dobjad el, barátom.

Haláloddal család s világ
helyzete nem lesz jobb s más,
dolgozz és tőrj élő hittel,
s megsegít az Isten, hidd el,
s lesz még egyszer javulás!

— Román pap halála. B u g a r i u
Terencius nyugalmazott görög keleti
tábori főlelkész tegnap reggel hatvan
éves esztendőskorában a gyárvarosi
Fürdő-utca 9. számú lakásán meghalt.
Bugariu Terentiusz harminc évvel
azelőtt az osztrák-magyar hadsereg-
ben lett tábori lelkész és a hatvan-
egyedik gyalogezreddel az olasz fron-
ton is járt. A háború vége felé ör-
nagyi ranggal nyugdíjazták. Bugariu
Terenciusz nagyműveltségű ember
volt, tizenkét nyelvet beszélt, zenével
és irodalommal is foglalkozott. Hala-
lát három leánya és nagy rokonság
gyászolja. Temetése ma délután négy
órákor megy végbe katonai pompával
a gyászszókból.

• Felvétel a brassói leánygimná-
ziumba. A református leánygimná-
zium három osztályu és sikeres
végzése a tanítónőképzőbe, a ke-
reskedelmi szaktanfolyamra, a
liceumba, vagy bármely más szak-
iskolába való felvételre jogosít. Az
általános műveltség megszerzése,
de a törvény rendelkezése miatt is,
amely mindenkit 16 éves koráig
rendszeres iskolalátogatásra köte-
lez, minden leányra kötelező az is-
kolába való beiratkozás. Felvehe-
tők a IV-ik elemi sikerrel végzett
magyar anyanyelvű tanulók bár-
mely felekezethez tartoznak is. —
Vidékiek a Szeretetház benlakásá-
ban helyezhetők el. Tájékoztatót
küld az Igazgatóság, Brasov, Calea
Victoriei No. 7.

— Nines változás a temesvári rend-
őrség vezetésében. G u s s i Aurél te-
mesvári rendőrkezes és Z a c h i u
Demeter rendőrkerületi vezérfelügyelő
tegnap délelőtt megjelentek P e t e r
Julián dr. kormányzó előtt és hiva-
tatos ügyekről, valamint a közbizton-
sági szolgálat menetéről jelentést tet-
tek. A kihallgatások egy órát vettek
igénybe. Illetékes helyen közlik, hog-
ezek a kihallgatások kizárólag a szol-
gálat érdekével állottak összefüggés-
ben és a személyi kombinációról szóló
hírek nem felelnek meg a való hely-
zetnek. Ugy Zachiu Demeter vezér-
felügyelő, mint Gussi Aurél temes-
vári rendőrkezes vezetik a szolgál-
latot és személyi változásról egyelőre
szó sem lehet.

— Temesvári ügyvéd tanulmány-
utja. Mateiu Simon temesvári
ügyvéd jelenleg francia és olasz ta-
nulmányuton van. Mateiu tanulmány-
utja során behatóan foglalkozik kü-
lönösen az új olasz jogrendszerrel és
tanulmányozta a francia jogtudomány
száraz jogtudományt.

— Szociálisták 10 leírt fü-
rődnek.

**Nagy raktár modern
csorépkályhákban,
kandallókban és ta-
karéktűzhelyekben,**
Minden színben és kivitel-
ben, elsőrendű anyagból,
bámulatos olcsó áron az
1898 évben alapított csoré-
répkályhagyártó cégénél,
PLESZ JÁNOS FIAI
Mehala, Str. Olteniței 10

(Wlassits-utca, új gyár a sarkon túl,
Crisan-utca 18). Falcsempézés, kály-
haátrakások és javítások pontosan
és gyorsan eszközöletnek.

**Zongorázik
Hegedül
Van gramofonia**

Kottát, hangszert, lemezt addig ne
vásároljon, amíg az új magyar zene-
műkereskedés árjegyzékét nem látál
Arank minden más cég áránál ol-
csóbbek! Kedvezményeit meglesődek!
Kérje azonnal magyar árjegyzékün-
ket! Cim: Scala, Bucuresti, Cas. Post.
101. (580)

N y á r o n
a világ közvéleménye szerint
Budapest a legszebb város
Az itt lévő

BRISTOL SZÁLLODA
új rendszere a közönség
tetszését megnyerte.

**Napi 12 P.-től kaphat
a szoba fekvésétől függőleg
lakást
és
elsőrendű teljes
ellátást,**
Jöjjön, próbálja meg és mindig
csak hozzánk fog szállni.

Bristol Szálloda
Budapest—Dunakorzó

**Ön kidob
pénzt az ablakon
akár vesz
akár elad**
ha nem tesz közzé előbb
egy apróhirdetést a
DÉLI HIRLAP-ban

LENGYELORSZÁGOT BELE AKARJÁK VONNI A KISÁNTANT-BA. Belgrádi jelentés szerint Marinkovics Voja jugoszláv külügyminiszter augusztus 20-án 4 óráig napra Varsóban érkezik. Úgy Belgrádban, mint pedig Varsóban hangulyozzák, hogy az a látogatás teljesen magánjellegű, mindazonáltal egyre inkább erősödik a hír, hogy Marinkovics feladata, hogy a kisántánt és Lengyelország között a kapcsolatokat szorosabbá tegye.

— Bukaresti vezérfelügyelő tanulmányozza a temesvári községi üzemet. Caloianu Konstantin belügyminiszteri vezérfelügyelő, aki jeleleg szabadságon van és azt Lugoson rokonainál tölti, Temesvárra érkezeti és a városházán meglátogatta Grosorean Kornél dr. főpolgármestert és Sagovici Sámuel dr. főjegyzőt. A vezérfelügyelő Sagovici Sámuel dr. kalauzolásával megtekintette a különböző városi üzemeteket.

* A brassói református női kereskedelmi szaktanfolyam, amelyre a 1931-32-ik tanévre az előjegyzések már megkezdődtek, két évfolyamból áll. Az első évfolyamba felvételtnek azok a leányok felekezeti különbség nélkül, kik a leánygimnázium III-ik osztályát elvégezték. A szaktanfolyam a főszűrt az általános műveltség megszerzése mellett a megfelelő szakképzés elnyerésére, a román és német nyelv mellett a könyvvitelre a kereskedelmi számtanra, gyors és gépirásra fektetik. Vidéki tanulókat a Szeretetház bennlakásában helyezkedhetnek el. Felvilágosítást készséggel nyújt az iskola igazgatósága: Brasov, Calea Victoriei No. 7.

* Orvosi hír. Sternfeld Izso dr. szabadságáról visszatért és rendelését ismét megkezdte.

— **A maorik földjén. (Tizenkét év Új-Zealand szigetein.)** Egy osztrák természettudós volt az uttő Ausztrália fiatal szigetszágában; ő még a felfedezők küzdelmes és izgató életét élte a szigetek ismeretlen mélyén, a maorik között. Fiatalon került ki a déli szigetre, hogy új muzeumot rendezzen be Christchurch-ben. Feladatát régen végrehajtotta, már nem tudott elszakadni ettől az elbűvölő földtől. A földkerekség egyik legvonzóbb tájéka ez; természeti szépségeiben gazdag, enyhe éghajlata, a csodák, ellentétek országa. A szigetek belsejében kannibálok, a partokon a legmagasabbrendű kultúra. Örömet kísérik el lelkes utazónkat a világ tulsó végére, követjük öt robinsoni életének kalandos utjain, s amikor megválnak tőle, könyve végén, úgy érezzük, régi, kedves barátunktól vettünk búcsút. A könyv címe: Andreas Reischek: A maorik földjén. (Tizenkét év Új-Zealand szigetein.) A könyv ára vászonkötésben 143 lei, speciális diszkötésben 170 lei. Utánvétellel, portómentesen. Kérjen Lepagenál Kolozsvár. Vidékre ingyen jegyzékeket Lepagától.

Indiánusokat kerestem a Mehalában és felfedező utamon a temesvári guatamalai konzulra akadtam, akit egy beregszói leányhoz való regényes szerelme hozott a Bánságba

Érdekes hírt hallottam. Hogy a Mehalában legújabbán egy indián család lakik. Hat indián már látunk Temesvárott, de indiánt még nem. Különösen a Mehalában. Meglátogatam őket, — gondoltam — érdekes kalandos riportnak ígérnek az eset. Mindjárt kalandosan is indult az ügy, mert mire a kitűnő négyes villamosra kizöcsögtem a Mehalába, ott felvilágosítottak, hogy forduljak csak vissza, mert a Radocsay-utca a Blaskovics telepe van a jözsefvárosi indóház közelében.

Teljesen besötétedett, mire a titokzatos házba becsöngtettem. Egy kis fiu fogadott. Tényleg idegenszerű volt az arca, de rendkívül finom vonásai s a bámulatos mélytűzű szemek inkább Velasquez valamely infáns-képére emlékeztettek, mint Ósamerika szabad vad fiaira.

Csakhamar megismertem az egész családot és most kiderült, hogy nem indiánus törzsfőnök, hanem a volt budapesti guatamalai konzulnak vagyok a vendége, aki itt Temesvárott ugyancsak a konzuli méltóságot tölti be. Mindenesetre azonban így is nagyon érdekes az eset, hogy miként jutott el Don

Alberto Galindo Guatemából a Mehalába? A szerelem révén, mely gyakorta szeszélyes. Második felesége egy bájos kékszemű hölgy ugyanis a kies Beregszóról került néhány évvel ezelőtt Guatemalába és ott ismerkedett meg mostani férjével. Egyelőre most itt laknak az asszony Bánátjában. Az is érdekes, hogy míg Alberto Galindo is a lehető legkitűnőbbben érzi magát a Mehalában, addig önagsága Guatemalába vágyik vissza, kávé, banán, ében- és mahagoni fák exotikus világába. Egészen rabul ejtették lelkét a messzi szindus tájak.

A családi ezüstököt nézzük, melyek egy régi ötvösművészet dusan faragott remekei. Különösen sok közöttük a súlyos névjegytálcá. Galindo első felesége de Ojeda márkinő volt, ennek nagyatyja pedig Manuel L. Barillas Guatemala köztársaság történelmi nevezetességű hajdani elnöke. Sokszázéves barcelonai feudális család, innen a kisfiu arcán ez az idegenszerű, légies finomság.

No, de ha már itt vagyunk, kérdezzünk valamit az indiánusokról is. Utóvégre Guatemala tényleg az

indiánusok egy részének őshazája. Don Galindo elbeszéli, hogy ennek az ősrégi fajnak egy szétszóródott része Guatemalában alacsony szolgálatokat teljesít. Szenet hordának, kávé- és banánültetvények körül szorgoskodnak kuli-munkát végeznek. Fliében Ouichees hegyes vidékén még mindig érintetlen törzsi életet élnek. Ez a hatalmas terület kizárólag 17 évék. Erdőkben élnek vagy hányákat művelnek. Itt gazdagok és hatalmasok és — titokzatosak. Senkit sem engednek a közelükbe, nem tárulnak föl senki előtt, legendás hír, csupa bizonytalanság, amit rólok beszélnek. Egyet lenegyszer mutatták be egy papnak gazdagságukat, kincseit, de ez kénytelen volt esküvel titoktartást fogadni. Belső szokásokról sincs hirtározott tudomás. Az ősi indian életnek egyik legérdekesebb kuforrása a drezdai muzeumban őrzött Kodex, mely képirásterü feldolgozásával az egyiptomi hieroglifekre emlékeztet.

Érdekes adatok ezek az indiánok életéről, különösen, ha meggondoljuk, hogy pont a Blaskovics-telepen találjuk őket... Flaneur.

— **A beiratások a Miasszonyunkról** elnevezett iskolánövérök összes temesvári iskoláiban augusztus 24-én kezdődnek és bezárólag augusztus 30-ig folynak. A liceum első osztályába jelentkező tanulók a következő okmányokat esatolják a felvételi kérvényhez: az elemi iskola negyedik osztályáról szóló bizonyítvány, keresztlevél, születési anyakönyvi kivonat, állampolgársági okmány és ujratási bizonyítvány. A javító vizsgálatok szeptember elsején és másodikkán lesznek, míg szeptember harmadikkán reggel ünnepélyes Veni Sancte keretében megkezdődik az új tanév.

— **Színeszek napja.** A szerződés nélküli magyar színeszek ehó 30-án (kezeveztlen idő esetén szept. 6-án) magyszabasu kertü ünnepélyt rendeznek a Gyárudvar összes helyiségében. Ez a mulatság az idén lezajlott összes kertü mulatságokat minden tekintetben felülmúlja, mert látványosság és szórakozás tekintetében is világvárosit nyújt. Hogy a temesvári színeszek napját anyagilag biztosítsuk, kérjük a temesvári gyárakat és cégeket, hogy szives természetben (tombola, szerencsekerék stb.) adományait a gyűjtőknek átadni, vagy Dálnoky István titkárhoz, színház, telef. 102, juttatni sziveskedjenek.

— **Fehértemplomi dalárda** ötven éves jubileuma. A fehértemplomi német dalárda szeptember 4-én ünnepel meg fennállásának ötvenedik jubileumát. A jubileumra a románbánsági német dalárdákat s meghívják.

— **ALHIREK A PARLAMENT ŐSZ-SZEHIVÁSÁRÓL.** Politikai körökben olyan hírek terjedtek el, hogy bizonyos sürgös természetü törvényjavaslatok megszavazása végett a kormány rendkívüli ülészakra egybehívja a parlamentet. A kormány ezeket a híreket kategorikusan cáfolja.

— **Volt temesvári kereskedő bejelentette öngyilkosságát.** Budapesten Roboz Jenő fakereskedő felesége bejelentette a rendőrségen, hogy férje eltiint. Levelet hagyott hátra, amelyben megírja, hogy anyagi gondok miatt a halálba megy, de ha esetleg etre nem lesz elég ereje, úgy külföldön próbál majd új életet kezdeni. Roboz Jenő a háboru előtt sokáig élt Temesvárott és itt még ma is számos ismerőse van.

— **A szekér elgázolt egy matronát.** Rónácon tegnap délután egy szekér elgázolta Pókér Katalin hatvanhárom éves asszonyt, aki a baleset következtében a jobb lábán törést szenvedett. A mentők a Bega-szanatóriumba szállították.

— **Gyermekbál a homokgödörben.** Nagyszentmiklós község határában tegnap halálos kimenetelü szerencsétlenség történt, melynek Kovács Ferenc öt éves fiu esett áldozatul. A fuesska ugyanis a falu határában az egyik homokgödörben játszadozott, amikor a gödör egyik fala beomlott és maga alá temette. Mire a szerencsétlen gyermeket kiásták, már halott volt.

— **Furesa kérdőrevonás.** Lugoson a korzón kúnc jelenet játszódott le, amelynek szereplői Kirá Béla dr. és Dobó Jenő dr. ügyvédek voltak. Az ügyvédek a korzón találkoztak és csakhamar erős szóváltásba elegyedtek, amelynek folyamár Kina kétszer arcul ütötte Dobót. Kina kijelentette, hogy Dobó egy évék óta húzódo ügyben perbeli ellenfele és olyan inkollégiálisan viselkedett vele szemben, hogy kérdőre kellett vennie.

Szüiök figyelmebe!

Szeptember 7-én kezdődik a román, német, magyar nyelvü egységes gyors- és gépirási tanfolyam BABEUNÉ AMBRUS IREN szakiskolájában. 6 hetes, 3 hónapos és 6 hónapos kurzusok. Mérsékelt tandíj. Beiratások: Erzsébetváros, Tiroi-utca 78. l. em. 9.

— **Sikerült kerékpárverseny Lugoson.** A Lugosi MTE most tartotta meg első kerékpárversenyét, melyet negyven kilométeres távon bonyolítottak le. Az országuti verseny első helyezettje Kozilek János 1 óra 56 perc alatt futotta meg a távot, míg a verseny favoritja, Mohács Mihály pedáltörés miatt másodikként érkezett meg. A harmadik Szabó Imre lett, akinek ideje 2 óra 1 perc. A három első befutót az egyesület érdemdíjazásban részesítette. Az egyesület kerékpár szakosztálya a jól sikerült versenytől felbátorítva elhatározta, hogy legközelebb már klubközi kerékpárversenyt rendez.

Lugoson

ugyanakkor jelenik meg a Déli Hírlap, mint

Temesvárott

— A betegpénztár vezetősége tisztelteti a főpolgármesternél. S o s d e a n Miklós, a temesvári betegsegélyző-pénztár igazgatója és N u m i a n Konstantin dr. aligazgató tegnap tisztelő látogatást tettek G r o f s o r e a n Kornél dr. főpolgármesternél, akitől a város részéről a betegsegélyző iránti további jóindulatot és támogatást kértek.

— **Nálunk fordítva csinálják.** Bukaresti jelentés szerint a posta vezérigazgatóság azzal a tervvel foglalkozik, hogy mindazokat a postahivatalokat, amelyek százezer leinél kevesebb évi jövedelmet hoznak, megszünteti. Amennyiben ez a terv valóra válik, úgy a Bánságban minden második-harmadik falu posta nélküli marad. Szinte hihetetlen ez a terv, amely a kereskedelemnek, az iparnak és a magán-érintkezésnek erős megbénítását jelentené. Valamennyi ország arra törekszik, hogy még a legkisebb faluban is postahivatalt tartson, fenn, Romániában pedig csökkenik a posták számát.

* A brassói református felsőkereskedelmi fiiskola, amely az ország egyetlen magyar tannyelvű felekezeti szakiskolája és már 12 éve működik, az első osztályába felvev felekezeti különbség nélkül olyan tanulókat, akik magyar anyanyelvűek és a gimnázium III-ik osztályát sikerrel elvégezték és abszoláló bizonyítványt rendelkeznek. Examen de Admitere-t nem kell tenniük, felvételi vizsgálat nincs. Az iskola az általános műveltség mellett alapos szakképzést ad növendékeinek, akik a négy tanfolyam elvégzése után államérvényes, önkéntesi jogot biztosító bizonyítványt nyernek. A tanulmányok folytatását is lehetővé teszi a kereskedelmi akadémián, a 2 éves közgazdasági akadémián, jegyzői tanfolyamon stb. A tanulók az 1931-32-ik tanévre szeptember 1-10. között irakozhatnak be. Beiratkozni szándékozik július hó végéig jegyzetesség elő magukat az igazgatóságnál. Vidéki növendékek leveleire készséggel válaszol, valamint másirányú felvilágosítást nyújt és őket állandó tanári ellenőrzés és felügyelet alatt álló internátusban elhelyezi az igazgatóság. Brasov, Calea Victoriei No. 7.

Neptun Fürdőben
(Központi-fürdő)
A kád-gőz- és gyógyfürdők minden nap már
reggel 6-kor nyitva vannak.
Csatornák délután takarítás miatt a fürdő zárva van.

— Temesi község, mely a várostól kéri az ut rendbehozatalát. Kovács temesmegyei község lakosainak küldöttsége tegnap délelőtt megjelent a városházán és azt kérte a főpolgármestertől, hogy a város hozassa rendbe a Kovács községbe vezető utat, a város határában fekvő részét. Kérelmüket azzal indokolták meg, hogy a község lakosai naponta járnak be a városba és élelmiszereket visznek Temesvár piacaira, a rossz út miatt azonban előbb-utóbb ez teljesen lehetetlenné válik számukra. G r o f s o r e a n Kornél dr. főpolgármester válaszában kijelentette, hogy a város tisztában van azzal, hogy a kovácsii gazdáknak a temesvári piacok árullatása körül milyen fontos szerepük van és azért minden lehető követ az ut megjavítására.

Thorma János a klasszikus magyar festő elmondja a nagybányai művésztelep alapításának történetét és a kis város huszonöt év előtti kétes értékű lelkesedését

Husz-huszonöt év előtt fegyveres erővel csendültek össze az írói tollak és művészi esetek Nagy-bánya, az új festőművészet, az ifjú óriások, a forradalmi festőtitanok körül. A nagy harc már elült: Nagybánya és művészei előtt lerakta a fegyvert nemcsak a régi Magyarország, nemcsak az új Románia, hanem az egész művelt, műkedvelő, műpartoló világ, Európa és Amerika képzőművészete. Nagybánya művészei nem zárkoznak el a műtermek rejtekébe, nem a bérce-völgyes tájak zugaiba, közel engedik magukhoz nemcsak tanítványaikat, e kedves fiukat és lányokat, hanem a testi-lelki üdülésre Nagybányára vándorolt idegeneket, a vagyonos műpartolókkal egy csoportban a vagyontalan művelőt is, aki csak egyéni hódolatát tudja a művészeknek nyújtani. Majd mindegyik művészek megvan a fogadó órája és bárki felkeresheti őt. Engem legelőször **Thorma János**, a ma már klasszikus magyar festő érdekelt. Ott lakik a festőiskola telepén. Óriási park, hatalmas fák, folyóvíz, patak hosszan terülnek el egymás mellett és villaszerűen elfűlőrfűve az emeletes és földszintes épületek. Ezekben van a téli iskola. A szabadban, szinte lonbátorban mintegy csarnokok és terek, zöldelnek a nyári munkahelyek. Itt dolgozik Thorma János.

Keskeny előszobán át hatalmas műtermbe vezetnek. Néhány percre várakozom. Ez a várakozás művészi hangulatot kelt. A falakon szebbnél-szebb képek, készek és készülők, valamennyi a Mester alkotása. Feltűnik specialitása a műalkotás terén.
Bélp frissen, fiatalon, könnyed léptekkel egy kedves és széparcu, elegáns férfi. Arca beretvált, szeme élénken csillogó: **Thorma János**. Benntatkozom s arra kérem beszéljen valamit ö magáról és a nagybányai művésziskola alapításáról a Déli Hírlap részére. Vontatottan fog a beszédbe, hangja mind bársnyosabb és melegebb és ime megfesti a portrét:
— Középiskolám elvégzése után Hollóssy Simonhoz utaztam Münchenbe. Hosszabb ideig tanítványa voltam. Egyszer megkérdeztem, hajlandó volna-e Nagybányán festőiskolát létesíteni. Grünwald Béla, szintén Hollóssy egyik tanítványa, az eszmét kitűnőnek találta. Így 1901. évben Nagybányára jöttünk Hollóssyval együtt **érdeklődni**, vajjon Nagybánya városának vezetőségénél tervünk kivülte-e. A városi vezetőség egy része nem lelkesedett a művészi tervekért, a másik része megértett bennünket és az eszmét lelkesen felkarolta. Még az év májusban Hollóssy Simonnal német, francia, orosz, amerikai művészekkel meg-

érkezünk Nagybányára. A pálya udvaron nagy lelkesedéssel fogadott a közönség élén a polgármester. Mindez a lelkesedés nem akadályozta meg a városi tanácsot, hogy Hollóssynak első kérését, amellyel az iskola létesítésére alkalmas terepet kért, elutasítsa. Egy magánember, **Stohl Tibor** hozta helyre a hibát és a Jókai dombon ajándékozott erre a célra területet, ahol a munkát megkezdhetjük. Így született meg a nagybányai művésztelep.
— Két év múlva, 1903-ban nézeteltérések merültek fel. Hollóssy Simon Técsőre ment, mi: Réty István, Grünwald Béla, Ferenczy Károly zavartalanul folytattuk megkezdett munkánkat. Célunk első pillanattól kezdve a szép kultusza volt, függetlenül minden külső befolyástól, kinek-kinek az egyénisége szerint. Azóta Európa és az egész világ meg- és elismerte Nagybányát. Mi a régiék maradtunk...
Thorma János elhallgatott. Dióhéjba az élete és a nagybányai festőiskola története, amely ma már világhírű. Távozáskor a Mester a kapuig kísért. A városba indulok, a déli nap sugaras mosolygósugaraival rácsókolja üdvözlését a festőkoloniára. Az az érzésem, hogy itt egy egészen más élet éli az életet...
Pap Iolya. (Nagybánya)

— **Megfojtott csecsemő.** A kisoda temető egyik árkában egy oszlásnak induló leánycsecsemő hulláját találták. A nyomozás megindult a bestiális anya kézrekerítésére. A csendőrség már nyomon van. Vascan Demeter dr. ügyészégi orvos a hullát felboncolta és megállapította, hogy a szerencsétlen teremtést megfojtották.
— **Agyonverte apóst.** Ujszenipéter községben **K r o h n Antal** ottani gazdálkodó anyira megverte apóstát, **H i r t Péter** hetvenegy éves gazdálkodót, hogy az egy napig tartó szenvedés után meghalt. A bestiális vót a csendőrség őrizetbe vette és ma szállítják az ügyészségre.
* **Emberek ezrel igazolják**, hogy aranyér, végbél körüli kípállás, vizketés, repedések ellen legjobb a Haemorsan kenőcs és kup! Olesón kapható a gyógytárakban.

— **Meghalt a besztercei főrabbi.** U l l m a n n Salamon besztercei főrabbi, az Erdélyi Zsidó Iroda vezetője, Budapesten az egyik szanatóriumban meghalt. A főrabbi a napokban súlyos műtéten esett keresztül, mely után állapotában némi javulás mutatkozott, de két nap előtt erős láz és szivgyengeség lépett fel és ez a főrabbi halálát okozta. Ullmann főrabbi holttestét Erdélybe hozzák és Besztercén temetik el.

Oszi és téli divattalpok
megérkeztek
Gálambos cégnél, Bely.

* **Ha Temesvárra jön, kérje mindent az ingyenes tájékoztatót.** (Candacstorul prin Timisoara.)

Potom pénzért társasutazások a nyár folyamán:

Párisba. Indulás augusztus 16 és szeptember 3.
Kirándulás Jugoszlávián és Dalmácián át Görögországba. Indulás minden hó 30-án.

Felvilágosítás a Déli Hírlap kiadóhivatalában

— **Szemétdomb az utcán.** A gyermekparalízis fenyegető veszedelmével kapcsolatosan a városi főorvos hivatala a lakossághoz felhívást intézett, amelyben mindenkit a legnagyobb tisztaságra figyelmeztet. Egy jószemű városi olvasónk elpanaszolja, hogy amíg a város a lakosságnak kötelességévé teszi a tisztaságot, addig maga a város nem igen gondol arra. So utcaiban nagy a piszkos és a különböző szemét, amelyet nem takarítanak el idejében. E tekintetben különösen a Szilágyi-utca és a Hunyadi-ut találkozására képez szomorú képet. A piacra érkező falusiak kocsjai egész napot át ott állanak, a lovak piszkítanak és a hulladékok, amely penetráns büzt terjeszt, senki nem takarítja el. Tekintettel arra, hogy ez az állapot közegészségi szempontból veszedelmes, felhívjuk arra úgy a főpolgármesteri hivatal, mint pedig a főorvos figyelmét.
* **A DÉLI HÍRLAP BUDAPESTEN állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda hallgatóiban.**

Köszönetnyilvánítás!
Mindazoknak, akik drága halottunk **HUNYADI ANTÓNIA** temetésén jelenlétükkel mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, különösen a gyufagyári munkások, a róncái német egyesület, valamint összes ismerőseinknek és barátainknak ezúton mondunk hálás köszönetet.
Hunyadi-család

Rádió

Péntek. (Augusztus 21.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 30: Gramofonzene. 6 óra: A rádiózenekar hangversenye. 7 óra 10: Hangverseny folytatása. 3 óra 20: Gramofonzene. 9 óra: Bizet: Armen című operája. **Budapest.** 1 óra 15: Zenekari hangverseny. 3 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Gramofonzene. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A gramofonzene folytatása. 2 óra 45: Árfolyamhírek. 4 óra: Hogyan fejlesszük emlékezőtehetségünket. Tolló József dr. előadása. 4 óra 45: Hírek. 5 óra: Csermely Gyula novellái. 5 óra 30: Magyar nóták és csárdások. Zongorán előadja Csorvay Ákos. 6 óra 15: A Mándits zongorazenekar hangversenye a Dukor-zongoraház teraszáról. 7 óra 15: Az olimpiai játékok multja és jelene. Mező Ferenc dr. előadása. 8 óra: Liszt-est. Közreműködik Csillay Livia (ének) és Bontó Ilona (zongora). 9 óra 20: Hírek, utána időjárás, majd Csorba Gy. és a zongorazenekarának hangversenye a Baross-kávéházból. **Bécs.** 4 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: Zenekari hangverseny Weingarten Pál zongoraművész közreműködésével. 10 óra 5: A Gaudriot-jazz játéka Medina Dario énekével. **Belgrád.** 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Déli zene. 7 óra: A rádiózenekar hangversenye. 8 óra 30: Operatételadás. 10 óra 30: Hírek, majd gramofonzene. **Lanzenberg.** 8 óra: Operatársulatok. 9 óra: Színműelőadás. 10 óra: Hírek, majd szórakoztató és tánczene. **Milánó.** 7 óra 20: Tarka hangverseny. 7 óra 40: Gramofonzene. 9 óra: Szórakoztató zene. **Prága.** 8 óra: Mozart-hangverseny. **Róma.** 5 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra 10: Gramofonzene. 9 óra: Operaelőadás. **Strassburg.** 7 óra: Operatársulatok. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Mozart-hangverseny. **Varsó.** 8 óra 15: A varsói filharmonikusok hangversenye. 10 óra 40: Könnyű és tánczene.

Szombat. (Augusztus 22.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Könnyű és román zene. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 20: Gramofonzene. 10 óra: Tánczene a Lidó-medencéből. **Budapest.** 9 óra 15: A rádió házikvartettjének hangversenye. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Smirnoff Szergej orosz balalajkazenekarának hangversenye. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 2 óra 45: Árfolyamhírek. 4 óra: Az árapótlók. Jovitz György előadása. 4 óra 45: Hírek. 5 óra: Hajón Genuától Lisszabonig. Gajary György dr. előadása. 5 óra 30: Radics Józka és cigányzenekarának hangversenye. 6 óra 30: Harsányi Zsolt előadása. 7 óra: Mocsányi és Lakos átrepülnek az óceánt. Hangjáték sok dallal és mókával. 8 óra: Magyar Tündérvjátékok. Utána hírek, majd Toll Árpád és Janosi cigányzenekarának hangversenye a Bodó-kávéházból. **Bécs.** 4 óra 20: Délutáni hangverseny. 7 óra:

Schubert: A szép molnáriány. Jolly Oszkár előadása. 8 óra: Vidám est közvetítése Berlinből. 10 óra 15: Tánczene. **Belgrád.** 11 óra 35: Gramofonzene. 12 óra 45: Cigányzene. 7 óra: Gramofonzene. 7 óra 50: Hegedűhangverseny. 9 óra: Holodkov operaénekes ária és dalestje. 9 óra 50: Könnyű zene. 10 óra 40: Cigányzene. **Lanzenberg.** 8 óra: Vidám-est. 10 óra: Hírek, majd szórakoztató és tánczene. **Milánó.** 7 óra 45: Szórakoz-

tató zene. 8 óra 45: Vigjáték, utána tánczene. **Prága.** 9 óra: Kantonzene. **Róma.** 8 óra 10: Gramofonzene. 9 óra: Olasz hangverseny. **Strassburg.** 7 óra: Könnyű zene. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Operatételadás. 10 óra 30: Tánczene. **Toulouse.** 8 óra: Tánczene. 9 óra: Operatársulatok. 10 óra: Gramofonzene. 10 óra 45: Tánczene. **Varsó.** 8 óra 15: Népszerű zene. 10 óra 30: Chopin-művek. 11 óra: Könnyű és tánczene.

Közgazdaság

Elrendelték az összes vasuti éttermek árainak makszimálisát és a rendelet azonnali hatállyal életbe is lépett

Az utazó közönség részéről ismételt panaszok érkeztek, hogy a vasuti éttermek hihetetlenül drágán számítják az egyes ételeket. A panaszt konkrét formában eljuttatták Jonescu Mihály vasuti vezérigazgatóhoz, aki elrendelte a vasuti éttermek árainak azonnali makszimálisát. A vasuti éttermekben kiszolgálásra kerülő ételek, italok ára nem lehet nagyobb, mint az étteremmel egy szinten álló és abban a helységben levő éttermek étel-árjai. Indokolt esetben ezek az árak tíz százalékkal magasabbak lehetnek. Az éttermi árak megállapítását és ellenőrzését a vasuti forgalmi főnök végzi, azonban köteles az általa megállapított árakat az illetékes vá-

rosi tanácsnak jóváhagyás végett bemutatni. Ha az árakat a városi tanács nem engedélyezi, úgy olyan áron köteles árusítani, mint amilyeneket a városi tanács megállapít. A vasuti éttermekben az árakat jól látható helyen ki kell függeszteni. A vezérigazgató egyben utasítja a vasuti közveket, ügyeljenek az éttermek tisztaságára és a rendes kiszolgálásra. A rendelet nagyon üdvös és végre megszűnik az a tarthatatlan helyzet, hogy némely vasuti étteremben huszonöt leit kórjenek a fáradt utastól egy teáért vagy husz leit egy fehér kávéért. A rendelet azonnali hatállyal életbe is lépett.

A király érdeklődött a Nemzeti Bank helyzete iránt. B u d u g a n, a Nemzeti Bank egyik igazgatója, kihallgatáson jelent meg az uralkodónál, akinek részletes jelentést tett a Nemzeti Bank helyzetéről, valamint azokról az egyezményekről, amelyeket a Nemzeti Bank a bukaresti nagybankok szindikátusával kötött. Buzdugan a király előtti kihallgatásáról beszámolt a jegybank igazgatótanácsának.

A nagybankok leszállítják a betéti kamatlábat. A bukaresti nagybankok szindikátusa A n g h e l e s c u Konstantint választotta elnöké és veze-

tése mellett most tartotta első ülését. Az ülésen a bankszindikátus úgy döntött, az a vista betétek kamatját az eddigi nyolc-tíz százalékról öt százalékra leszállítja és ezt a százalékot kötelezőleg betartják. A szindikátus egyúttal felhívta az ország azon nagybankjait, amelyek nem tagjai a szindikátusnak, hogy a betéti kamatokat szintén öt százalékra csökkentik. Ezzel az intézkedéssel a szindikátus azt célozza, hogy a betétesek a betéteiket nagyobb felmondási időre helyezték el, ami viszont a piac nyugodtságának egyik főkélléke, másrészt nagyobb biztonságot nyújtanak a bankoknak.

Bata Jugoszláviában sem kell. A csehországi Bata-cipőgyár, amely erősen terjeszkedik az utódállamokban, elhatározta, hogy Fehértemplomban fiókot állít. A fehértemplomi cipészek gyűlést tartottak, amelyen tiltakoztak Bata terjeszkedése ellen. Hivatkoztak rá, hogy a fehértemplomi cipészipar amugy is pang és ha Bata ott fiókot állít, az a cipészek teljes tönkretételét jelenti. Tiltakozásukat memorandum formájában juttatják el Belgrádba a kormányhoz.

Bercovitzék körül még mindig tanácskoznak. A Nemzeti Bank igazgatótanácsa ülést tartott és azon főleg a Bercovitz bankház helyzetével foglalkozott. Délután M a n o i l e s c u bankormányzó fogadta a Bercovitz fivéreket. Valószínű, hogy a Bercovitz-bank helyzetét rövidesen tisztázzák, illetve szánják és újabb megkezdni működését.

Készül a piaci szabályrendelet. Jelenítettük, hogy a városi tanács átszervezi a piacokat és ezzel kapcsolatosan új piaci szabályrendeletet léptet életbe. A szabályrendelet megszerkesztésén most dolgozik S a g o v i c i Sámuel dr. és azt kedden terjeszti az ideiglenes bizottság elé.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 306, Párisban 15.20. Mai árfolyamok a következők: angol font 816.25, dollár 168, hollandi forint 67.97, dinár 2.99, francia frank 6.6050, olasz líra 8.81, cseh korona 4.9950, német márka 40, osztrák schilling 23.69, zloty 19, svájci frank 32.85, belgas (öt belga frank) 23.52. A magyar pengőt nem jegyzik.

Brailai terményárak. (Augusztus 20. Déli zárlat.) Kiviteli buza 295, elsőosztályú buza 285, másodosztályú 275, harmadosztályú 240, silány minőség 210 százkilönként leiben prémival együtt ab kikötőállomás. Árpa 205-210-215, köles 210. Irányzat: lanyha. Fokozódó árcsökkenő tendencia.

Gabonaárak magánárfolyama. A napi terményárak a Dengl és Kleinmann gabonabizományi iroda jelentése szerint a következők: buza prémiummal 200 lei, prémium nélkül 115-120 lei, tengeri 250 lei, árpa 215 lei, zab 280 lei, lencse 560 lei százkilönként. Az irányzat a búzában tartott.

Mozi

Mozik mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: Az ártatlan Dor Juan. (Beszélő film.)
Forum mozi: A mult titka. (Beszélő dráma.)
Gyárvárosi Apolló mozi: Táncos diákok. (Beszélő filmoperett.)

Szerkesztői üzenetek

Bessenyei-telepi panaszos. A községeknek joga van a községi illetékek behajtására a nem fizetőkkel szemben igénybevenni az állami végrehajtót.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilliom-tejkrémet, lilliom-tejszappant, lilliompuddert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-hoz” Belváros, Szent György-tér

Lipcsei őszi
mintavásár

1931. aug. 30. — szept. 8.

Mintavásár a belváros 40 vásárpályájában.

Építési-, házi- és üzemi szükségletek vására
a kiállítás 1, 2, 3, 4, 6, 11, 12, 19 és 20.
számu csarnokaiban.

Dus választék áttekinthető rendezésben!

Kérjen részletes felvilágosítást utazási és egyéb
kedvezményekről!

LEIPZIGER MESSAMT LEIPZIG
Angerbauer Jenő Temesvár, I. Str. General
Praporgescu 3. Telefon: 70.

Apróhirdetések

Apróhirdetés elcsés és eredménye.

Egyes szó ára:

Levelezés és házasság rovatban négy lei, vastagabb betűvel hat lei. Legkisebb hirdetés harminc lei.

Lakás, Adás-vétel, Alkalmazás és Egyes rovatban három lei, vastagabb betűvel öt lei. Legkisebb hirdetés harminc lei.

Allástkeresők szavankint két lei írtatnak, vastagabb betűvel három lei. Legkisebb apróhirdetés husz lei, többszöri közlés esetén egyenkint tizenöt lei.

A hirdetés díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakiírás pénzbeszedő kiküldetése megdrágítja a hirdetést.

Jelítség hirdetések címét a kiadó hivatal nem közölheti. Ilyen hirdésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetéseket felvesz:

Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4.

Gyárvárosban: Kardos-trafik, Kossuth-tér és Gránátos-utca sarok.

Összefüggőben: March-trafik, Küttel-tér.

Alkalmazás

Utazó

biztos fellépéssel, fűszereseknél bevezetve kerestetik. Cím a kiadóban. (2207)

Gyakorlott vasalónő

aki a finom ruha vasalását is vállalja, uri családnál kerestetik. Cím a kiadóban. (1718)

Lapkihordó

Temesvár kültelekeire sürgősen felvétetik. Jelentkezni a lap kiadóhivatalában.

Fehérnemű varrónőt

vidékre sürgősen keresek. Címeket a kiadóba kérek „Intézeti fehérnemű” jelíggére. (1691)

Allást keres

Gyermektelen házaspár

hásmesteri állást keres Atkári Jánosné Sanmihailu Roman (2182)

Megbi/ható dada

több évi gyakorlatla, kitűnő bizonyítványokkal azonnalra állást keres. Érdeklődők címeket a kiadóba adják le „Dada” jelíggére. (1690)

Szoptatós dada

állást keres. Kisoda, Latter-féle téglagyár, Hell Margit. (2203)

Ügyes varrónő

házhöz és házon kívül olcsón ajánlkozik II, Széna tér 16, Gruber (2204)

Lakás

Belváros központjában

egy különbejárta utcai szoba fürdőszobahasználattal 2 diáklánynak esetleg ellátással kiadó. „Uriház” jellege a kiadóba (2173)

Utcai butorozó szoba

2 ágygal, különbejárattal, fürdőszobahasználattal kiadó. Stefánia-u. 26. (2169)

A kétarcu ékszerrabló

Kis történet.

lta: Garrick Bruce

1. folytatás

E célból mára nagy társaságot hívtam egybe, hogy önöknek alkalom mutatkozzék arra, hogy öt jól megfigyelhessék és nekem valami megfelelő kurát ajánlhassanak.

— Mi minden lehetőt megteszünk, — jegyezte meg készségesen dr. Surdey.

— Még valamit akarok megjegyezni, — folytatta a lord — leányom ismerősei között volt egy jó családból való, de nagyon csintalan fiatalember. Többek között szeretett mindenkit utánózni és általában mindenkiől gunyt üzni. Egyszer rajtakaptam, amikor engem is kigunyolt, erre kiutasítottam házamból. Sajnos, leányom fejét elcsavarta, úgyhogy nagyon szomorkodott utána. En abban a hitben voltam, hogy ez a folytonos bánkódás is hozzájárult ahhoz, hogy leányom lelki egyensúlya felbillenjen.

— Talán a leány viselkedése által akarja Önt kényszeríteni, hogy a fiatalembert ismét házába engedje.

— Ó nem, mert ezt már ugyanis megtettem. Nem voltam képes leányomat olyan boldogtalannak látni és irtam a fickónak, ma ő is itt lesz.

Kopogtak. A belépő komornyik John Traves urat jelentette.

— Ez az a fickó, akiről az imént beszéltem, — sugta gyorsan a lord az orvosoknak.

III.

Egy divatosan öltözött ficsur lépett be, akiről első pillanatban látni lehetett, hogy az életnek csak kellemes oldalait szereti. A lord bemutatatta őt az orvosoknak, akik rövidesen távoztak, az uj vendéget egyedül hagyva a lorddal.

— Ezer bocsánatot kérek a mult-kori viselkedésemért. Igazán szép öntől, hogy annak dacára meghívt.

— Ne beszéljünk a mult-ról, hogy van az édesanyja?

— Köszönöm jól, azt hiszem, kártyával szórakozik.

A két férfi közönyös dolgokról beszélgetett, a fiatal John már erősen unatkozott, mikor végre kinyit az ajtó és egy karsu, csinos leány jelent meg annak keretében, John arca legott kiderült.

— Lucy! — kiáltotta örömmel.

A leány ujját ajkára téve intett, hogy hallgasson s midőn valamit a terem másik végén felállított dohányzóasztalra babrált, odasugarta a fiatalembernek, hogy beszéljen valójá van vele, keresse fel a kertben.

IV.

A kertben Lucy nem palástolta többé örömét John visszatérése fölött.

— Bizonyosan te is hallottad azokat a borzalmas dolgokat, melyek rólam forgalomban vannak és elveszítetted a bennem való bizalmadat.

— John szinte megsértődött ilyen feltevésen.

— Én a sok meséből egy szót sem hiszek. Ha atyád nem kapott volna rajta azon a csintalanságon,

én soha sem maradtam volna el.

— Sajnos, már magam is kezdek benne hinni, bár esküszöm, nem tudok róla, hogy mit teszek, a papa pedig meg van győződve, hogy álmomban cselekszem.

John a leány nagy meglepetésére arra kérte, nézzen erősen a szemébe. Lassan emelte rá gyönyörű szeméit, tekintetük találkozott — Lucy szeméből egy könnyecsepp hullott alá.

A fiu letörölte a könnyt arcáról. — Egy szó sem lehet igaz az egészről. Bár volnék egy kicsit komolyabb és okosabb, mint amilyen vagyok, bizonyosan kinyomoznám a rejtély megfejtését. De így nem tehetek mást, minthogy ismétlő-jem, bízom benned és remélem, hogy előbb-utóbb kiderül minden.

— Elég okosnak tartalak, — felelte a leány megilletődéssel — de fogalmam sincs róla, mi lehet a rejtély megoldása.

— Én magam járok a dolog végére. Nézz ide.

Ezzel egy értékes gyémántgyűrűt veti ki a zsebéből, melynek kövei csakugy szikráztak a napfényben.

— Ezt a gyűrűt anyám adta ide, azzal, hogy foglaltassam újra, ha bemegek a városba, mert nem bizza postára. Nos hát, ezt a gyűrűt a vánkosa alá teszem éjjel, kíváncsi vagyok, reggel meglesz-e még?

— Az ötlet nem rossz s így azt is tudom, hogy bízol bennem.

Beszélgetés közben lassan visszatértek a házba.

Azon az estén John mély gondolatokba merülve ment a szobájába. Pontban tizenkét óraker a gyűrűt a vánkosa alá rejtette s eloltotta a villanyt. Rövidesen elaludt. Hajnal felé arra ébredt, hogy valami nyirkosgásfélélet hallott. Nem mozdult, csak figyelt. A nyirkosgás rövidesen ismétlődött. Hirtelen fölécsavarta a villanykörtét.

— Az Istenért, — kiáltott fel rémülten, — Lucy, mit keresel itt?

A megriasztott egy ugrással az ajtónál termett és becsapta magától John a vánkosa alá nyult, — a gyűrű nem volt ott.

V.

Reggel a komornyikok összesugtak valami rejtélyes kalandról. A kaland hősnője miss Lucy volt, aki hajnali két óraker lépett ki Mr. John szobájából.

A délelőtt folyamán a lord magához kérte a fiatal John. Ez látszólag derülten lépett be hozzá, elegánsan, csinosan, mint mindig.

— Foglaljon helyet, — mondta a lord kurtán, meglehetősen barátságosan, de eleget tett a formáknak, cigarettával kínálva vendégét.

— Ön ma éjjel, mikor dr. Surdey zuhanását hallva, segítségére siettem, velem egyidejűleg lépett ki szobájából. Tehát fenn volt.

— Igen, — felelte John zavartan — éppen akkor ébredtem fel.

— És mit látott, amikor felébredt?

— Semmit, egyáltalán semmit.

— Értem, hogy Ön Lucy-t védel-

mezni akarja, de ezt rosszul tes mert ugy Lucy, mint környezetének jóvolta megköveteli, hogy dolgokat tisztázzuk és őt megfelelő kurának vethessük alá. Mond meg öszintén, ki volt a szobájában?

— Hogy lehet ily nevetéseg dolgokat állítani?

— Dr. Surdey határozottan állítja, hogy Lucy-t látta az ő szobájából kilépni.

— Akkor talán nem jól ismerem Lucy-t.

A lord fürkészve nézett rá. — Akkor hát másképp teszem fel a kérdést. Ön, mint gentleman meri becsületszavára mondani hogy ma éjjel nem Lucy volt az ő szobájában?

John gondolkodott. Tisztába volt azzal, mi vár a szerencsétlen teremtésre, ha elárulja, mit látott. Már képzeletében látta, mint vízű összekötözve az örültek házába. Irtózatos, nehéz helyzetbe került másrésztől becsületszóval bizonyítani valamit, aminek az ellenkezőjéről szerzett meggyőződést, mindez nem volt könnyű feladat. A felletes ifjúból e nehéz percekbe férfi lett. S egész életre kiható szerelme győzedelmeskedett.

— Uram, becsületszavamat adom arra, hogy ma éjjel nem Lucy kís asszony volt a szobámban.

(Vége köv.)

Adás-vétel

11 láncc föld

medvesi határnál Temesvárhoz 4 km nyire eladó. Bővebbet Erdei Sándor Uj mosnica. (2176)

6-7 hónapos fajmalacokat megvételre keresek. Címeket a kiadóba „Hizók” jelíggére kérek. (1687)

Pianinót

teljesen jó állapotban megvételre keresek. Gyártmány, ár megjelölés címeket a kiadóba kérek. „Készpénz” jelíggére. (1687)

Angol bőrkötő

teljesen finom kivitelben egész olcsón eladó. Cím a kiadóban. (1688)

Családi ház

keritel szeptember 15-től kiadó. Ujfreidorf 21. u. 12. (2208)

Perzsa bunda

egész hosszú, legdiva osabb szabással, legfinomabb bőrből összeállítva juttányosan, sürgősen eladó. Érdeklődők címeket a kiadóba kérek. „Perzsa” jelíggére a kiadóba kérem. (1689)

Perzsa szőnyegek

legfinomabb minőségben, összekötők és nagyobbak, családi körülmények miatt sürgősen eladó. Érdeklődők címeket kérem, „Juttányos vétel” jelíggére a kiadóban leadni. (1693)

Vennék

2-3 szobás családi házat. Ajánlatot kérek „Ház” jelíggére a kiadóba. (2205)

Butorok I

Cseresznye és bükkfa hálósobák különféle betétekkel szolid árak mellett mindig raklaron. Schütz asztalos, Gyárváros, Selyemgyár-u. 44. (2206)

Különféle

Pénzestársat

keresek, életképes, ismert vállalatomhoz. Leveleket „Intellektuel” jelíggére laphoz kérek. (2044)

Diáklányokat

idősebb urinó teljes ellátásra felvesz. Címeket „2500” jelíggére a kiadóba kérek. (1692)